

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie ze skargi powódki
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 28 września 2017 r., sygn. akt I ACa (...),
w sprawie z powództwa I. K.
przeciwko J. L.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 października 2020 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 września 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powódki I. K. , wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w G., który uchylił w całości nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym dnia 22 stycznia 2005 r. przeciwko J. L. oraz oddalił w całości powództwo. Postępowanie nakazowe tyczyło się na podstawie weksla in blanco wypełnionego na kwotę 92.591,92 złotych. Odpis wyroku Sądu Apelacyjnego został doręczony pełnomocnikowi powódki dnia 2 lutego 2018 r. (k. 576). Zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c. termin do wniesienia skargi kasacyjnej upłynął bezskutecznie w dniu 3 kwietnia 2018 r. (art. 115 k.c.).

Powódka I. K. w piśmie z dnia 27 września 2019 r. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego

w (...) z dnia 28 września 2017 r. Skargę oparła na zarzutach naruszenia art. 10 prawa wekslowego w związku z art. 299 k.s.h., art. 5 i 378 § 1 k.p.c., art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej wskazując, że zaskarżony wyrok jest niezgodny ze wskazanymi przepisami a dodatkowo narusza nie tylko podstawowe zasady porządku prawnego opisane w art. 6 TUE ale również konstytucyjne wolności praw człowieka, tj. prawo do rzetelnego procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem przysługuje stronie od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424¹ § 1 k.p.c.). W wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych (art. 424¹ § 2 k.p.c.).

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, iż zmiana lub uchylenie zaskarżonego wyroku były możliwe w drodze przysługującej od tego orzeczenia skargi kasacyjnej. We wniesionej skardze, która mogłaby znaleźć oparcie w treści art. 424¹ § 2 k.p.c. nie wskazano żadnych przyczyn, które uniemożliwiły wniesienie skargi kasacyjnej od wyroku Sądu drugiej instancji.

Pojęcie wyjątkowych wypadków, o których mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c. uzasadniających złożenie skargi odnosi się zarówno do przyczyn niezgodności z prawem orzeczenia, jak i powodów, dla których strona nie skorzystała z możliwości jego zaskarżenia (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2006 r., II CNP 85/06, nie publ., z dnia 9 czerwca 2006 r., IV CNP 47/06, nie publ., z dnia 3 marca 2016 r., II CNP 37/15, nie publ., z dnia 4 grudnia 2015 r., II CNP 31/15, nie publ.).

Jednocześnie należy podnieść, że orzecznictwie interpretuje się przesłankę nieskorzystania przez stronę z tych środków w sposób restrykcyjny. Przyjmuje się, że muszą to być przyczyny wyjątkowe i niezawinione, które usprawiedliwiają niewniesienie przez stronę odpowiedniego środka odwoławczego lub zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 stycznia 2008 r., V CNP 187/07, z dnia 29 stycznia 2009 r., II CNP 130/08, z dnia 14 grudnia 2012 r., V CNP 20/12, z dnia 20 sierpnia 2013 r., IV CNP 17/13, z dnia 27 listopada 2013 r., III CNP 27/13, z dnia 27 listopada 2013 r., III CNP 27/13, nie publ., z dnia 28 listopada 2014 r., I CNP 25/14, czy z dnia 11 lutego 2015 r., II CNP 38/14, nie publ.).

Stosownie do art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżąca powinna wykazać w niniejszej skardze, że występuje wyjątkowy wypadek usprawiedliwiający niewniesienie skargi kasacyjnej a zarazem uzasadniający wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Przesłanka ta nie została jednak w żaden sposób wykazana przez skarżącą.

Z tych względów, wobec braku podstaw do przyjęcia, iż zachodzi wyjątek, o którym mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c. odrzucił skargę powódki I.K..